

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження
критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам
господарювання для підтримки культури та збереження культурної
спадщини»

1. Мета

Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для підтримки культури та збереження культурної спадщини» (далі – Проект постанови, Проект акта) розроблено з метою імплементації відповідних положень Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода), створення правових механізмів реалізації положень Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) та забезпечення нормативно-правової бази при здійсненні оцінки допустимості державної допомоги для цілі підтримки культури та збереження культурної спадщини.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Згідно з частиною першою статті 267 Угоди для виконання зобов'язань, зазначених у статтях 262 – 266 цієї Угоди, Україна, зокрема, протягом трьох років з дати набрання чинності цією Угодою має прийняти національне законодавство про державну допомогу.

Відповідно до статті 264 Угоди Сторони домовились, що вони застосовуватимуть положення Угоди з використанням як джерела тлумачення критеріїв, що впливають із застосуванням статей 106, 107 та 93 Договору про функціонування Європейського Союзу, зокрема відповідну судову практику Суду Європейського Союзу, а також відповідне вторинне законодавство, рамкові положення, керівні принципи та інші чинні адміністративні акти Союзу.

Пунктом 3 «d» статті 262 Угоди встановлено, що може вважатися сумісним з належним виконанням цієї Угоди допомога для підтримки культури та збереження культурної спадщини, якщо така допомога не має несприятливого впливу на умови торгівлі всупереч інтересам Сторін.

Критерії сумісності державної допомоги для культури та збереження культурної спадщини визначаються статтею 53 «Допомога для культури та збереження спадщини» розділу 11 «Допомога для культури та збереження спадщини» Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014 від 17.06.2014 про визнання окремих категорій допомоги сумісними з внутрішнім ринком при застосуванні статей 107 та 108 Договору про функціонування Європейського Союзу (зі змінами).

Відповідно до статті 8 Закону до повноважень Уповноваженого органу з питань державної допомоги, яким є Антимонопольний комітет України (далі – Уповноважений орган, Комітет), належить, зокрема, визначення належності до державної допомоги заходів з підтримки суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, оцінювання допустимості державної допомоги для конкуренції, прийняття рішень, передбачених цим Законом.

Пунктом 4 частини першої статті 6 Закону встановлено, що державна допомога може бути визнана допустимою, якщо вона надається, зокрема, для цілі підтримки культури, збереження культурної спадщини, якщо вплив такої державної допомоги на конкуренцію є неістотним. Згідно з частиною другою статті 6 Закону Кабінет Міністрів України визначає критерії оцінки допустимості окремих категорій державної допомоги, що надається для цілей, передбачених частиною першою цієї статті. У цьому контексті є необхідним встановлення єдиного порядку та підходів здійснення оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для підтримки культури та збереження культурної спадщини.

Наразі в національному законодавстві відсутні критерії оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для підтримки культури та збереження культурної спадщини. Зазначене порушує дотримання принципу правової визначеності під час реалізації повноважень Уповноваженого органу при оцінці допустимості державної допомоги на цілі, передбачені пунктом 4 частини першої статті 6 Закону, не забезпечує визначення на національному рівні підходів до оцінювання державної допомоги у цих сферах та, відповідно, унеможлиблює імплементацію відповідних положень Угоди.

Крім того, з метою захисту національних інтересів, забезпечення економічної самостійності держави, прав, свобод та законних інтересів громадян України, суспільства та держави в цілому, для отримання статусу кандидата на членство в ЄС, подальшої роботи над інтеграцією України до ЄС, організації стабільності та безпеки Європейського континенту, Україна, дотримуючись цінностей, закріплених у статті 2 Договору про Європейський Союз, та відповідно до статті 49 цього Договору, 28 лютого 2022 року подала заявку на членство в Європейському Союзі, підписану Президентом України.

Відповідно до спеціальної процедури вступу до ЄС, Україною отримано та заповнено анкету-опитувальник для отримання статусу кандидата на членство в Європейському Союзі, яка, зокрема, містить питання щодо імплементації до законодавства ЄС законодавства про державну допомогу суб'єктам господарювання.

У зв'язку з викладеним, прийняття та реалізація положень Проекту постанови є одним із передумов отримання Україною статусу кандидата на членство в Європейському Союзі, що є вкрай важливо для України в період воєнного стану та післявоєнної відбудови держави.

3. Основні положення проєкту акта

Проектом постанови пропонується визначити критерії оцінки допустимості державної допомоги, яка надається суб'єктам господарювання для підтримки культури та збереження культурної спадщини, а саме:

- мету і форми державної допомоги;
- категорії отримувачів державної допомоги;
- максимальний розмір державної допомоги, яка може надаватися;
- умови та спосіб розрахунку сукупного розміру державної допомоги;
- витрати, що можуть бути відшкодовані отримувачам державної допомоги.

4. Правові аспекти

Правовими підставами розроблення Проєкту постанови є:

- Конституція України;
- Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони;
- Закон України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання»;
- Закон України «Про Антимонопольний комітет України».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація Проєкту постанови не матиме впливу на надходження та витрати державного чи місцевого бюджетів України, а тому фінансово-економічні розрахунки не наводяться.

6. Позиція заінтересованих сторін

Публічні консультації та обговорення будуть проведені відповідно до Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів від 3 листопада 2010 р. № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики».

Реалізація положень Проєкту постанови може стосуватися питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної, тобто потребує позиції відповідних заінтересованих сторін: Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України», Спільного представницького органу сторони роботодавців на національному рівні, Спільного представницького органу репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні, Урядового

уповноваженого з прав осіб з інвалідністю та всеукраїнських громадських організацій осіб з інвалідністю, Уповноваженого із захисту державної мови.

Проект постанови не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності, тобто не потребує надсилання на розгляд Наукового комітету Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

Проект постанови потребує погодження Міністерством фінансів України, Міністерством економіки України, Міністерством цифрової трансформації України, Міністерством освіти і науки України, Міністерством розвитку громад та територій України, Міністерством культури та інформаційної політики України, Державним агентством України з питань кіно, Державним комітетом телебачення і радіомовлення України, Державним агентством України з питань мистецтв та мистецької освіти, Українським інститутом національної пам'яті, Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України, Державною регуляторною службою України

Проект постанови буде надіслано для проведення експертизи на відповідність зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції, у тому числі міжнародно-правовим, та праву Європейського Союзу (acquis ЄС), Урядовому офісу координації європейської та євроатлантичної інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів України.

Проект постанови буде надіслано Міністерству юстиції України для проведення його правової експертизи.

7. Оцінка відповідності

Проект акта містить положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції, а саме, зазначених у статтях 262 – 267 Угоди.

Водночас у Проекті акта відсутні положення, що:

стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;

впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією;

створюють підстави для дискримінації.

Проект акта буде надіслано до Національного агентства з питань запобігання корупції для проведення антикорупційної експертизи.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертиза Проекту постанови не проводилася.

8. Прогноз результатів

Прийняття Проекту постанови дозволить запровадити на національному рівні підходи до оцінювання державної допомоги суб'єктам господарювання для підтримки культури та збереження культурної спадщини (крім підтримки для виробництва і розповсюдження аудіовізуальних творів), забезпечить

імплементацию відповідних положень Угоди та сприятиме дотриманню принципу правової визначеності під час реалізації повноважень Комітету при оцінці допустимості державної допомоги на цілі, передбачені пунктом 4 частини першої статті 6 Закону.

Реалізація Проєкту постанови не матиме негативного впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема, забруднення утвореними відходами; інші суспільні відносини.

Реалізація Проєкту постанови матиме позитивний вплив на інтереси заінтересованих сторін.

Інформація у вигляді таблиці за запропонованою формою щодо впливу на інтереси заінтересованих сторін надається в додатку до пояснювальної записки.

Додаток: на 2 арк. в 1 прим.

Голова Комітету

Ольга ПІЩАНСЬКА

Додаток до пояснювальної записки
(до пункту 8)

Інформація про вплив реалізації акта на інтереси заінтересованих сторін

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Держава	Створення правових механізмів реалізації положень Закону та забезпечення нормативно-правової бази при здійсненні оцінки допустимості державної допомоги для цілі підтримки культури та збереження культурної спадщини	Запровадження на національному рівні підходів до оцінювання державної допомоги суб'єктам господарювання для підтримки культури та збереження культурної спадщини, забезпечення імплементації відповідних положень Угоди, забезпечення дотримання принципу правової визначеності під час реалізації повноважень Комітету при оцінці допустимості державної допомоги на цілі, передбачені пунктом 4 частини першої статті 6 Закону
Громадяни	Отримання якісних послуг, що надаватимуться у сфері культури та збереження культурної спадщини	Запровадження чітких та рівних для всіх суб'єктів господарювання підходів до оцінювання державної допомоги для підтримки культури та збереження культурної спадщини сприятиме забезпеченню захисту та розвитку конкуренції на відповідних ринках; підвищення прозорості та ефективності управління ресурсами держави та місцевими ресурсами
Суб'єкти господарювання (отримувачі державної допомоги)	Розуміння чітких умов, за яких отримання державної допомоги є можливим та допустимим для конкуренції в контексті системи державної допомоги	Визначення мети і форми державної допомоги, категорій отримувачів державної допомоги, максимального розміру державної допомоги, яка може надаватися, умов та способу розрахунку сукупного розміру державної допомоги, витрат, що можуть бути відшкодовані отримувачам державної допомоги, які передбачені Проектом постанови,

		забезпечить для суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у сфері культури та збереження культурної спадщини, визначення умов, за яких державна допомога є допустимою, що підвищуватиме прозорість функціонування системи державної допомоги
--	--	--
